

บทที่ 3

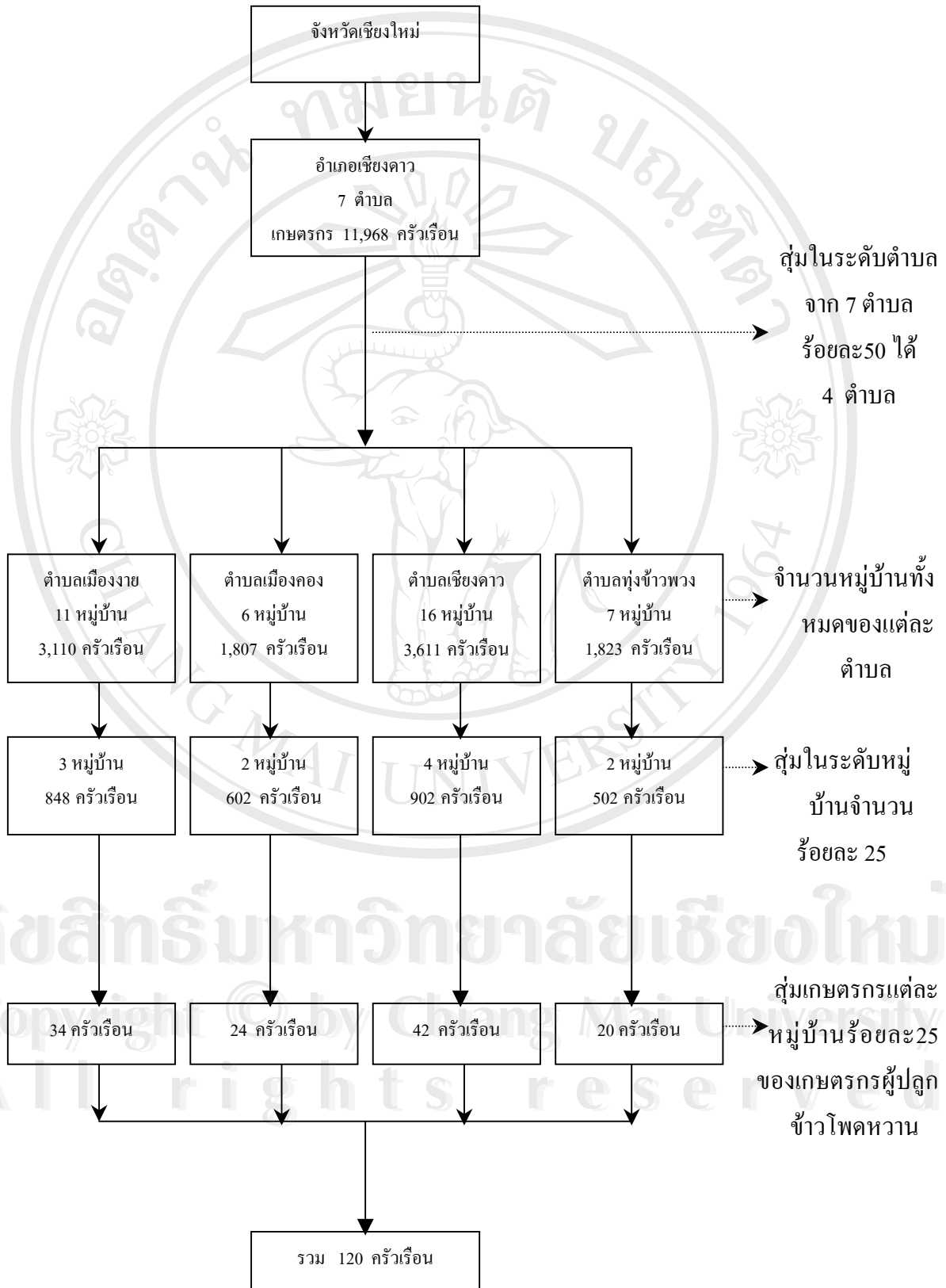
วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวานในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาและการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานพื้นที่ราบ ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านภายในตำบลหรือเป็นผู้เกี่ยวข้องกับข้าวโพดหวานโดยตรง จำนวน 11,968 ครัวเรือน โดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Sampling) ทำการสุ่มตำบลในอำเภอเชียงดาวที่มีอัตราการปลูกข้าวโพดหวานสูงที่สุดลงมาตามลำดับ คิดจากร้อยละ 50 ของตำบลทั้งหมด 7 ตำบล ทำการสุ่มได้ 4 ตำบล เมื่อทำการสุ่มตำบลแล้ว ต่อมาทำการสุ่มหมู่บ้านอีกทีหนึ่ง ในแต่ละตำบลก็สุ่มหมู่บ้านที่มีอัตราการปลูกข้าวโพดหวานมากที่สุด แล้วสุ่มเลือกเกษตรกรที่ปลูกข้าวโพดหวานในแต่ละตำบลมาจะได้ดังนี้ ตำบลเมืองงาย สุ่มเกษตรกรได้ 34 ครัวเรือน ตำบลเมืองคอง สุ่มเกษตรกรได้ 24 ครัวเรือน ตำบลเชียงดาว สุ่มเกษตรกรได้ 42 ครัวเรือน ตำบลทุ่งข้าวพวง สุ่มเกษตรกรได้ 20 ครัวเรือน โดยการสุ่มนี้คิดจากร้อยละ 25 ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานในแต่ละหมู่บ้าน จาก การสุ่มทั้งหมดจะได้เกษตรกรทั้งสิ้น 120 ครัวเรือน

แผนภูมิที่ 2 การสุ่มคัดเลือกเกษตรกร

เครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ตามแนววัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีคำถามแบบปลายปิด และคำถามแบบปลายเปิด โดยแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล

ซึ่งประกอบด้วย อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพนอกเหนือการทำเกษตรกรรม จำนวนสมาชิกในครอบครัว จำนวนแรงงานในครอบครัวที่ช่วยทำการผลิตข้าวโพดหวาน

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

ซึ่งประกอบด้วย ตำแหน่งทางชุมชน ระยะเวลาทำการเกษตร ระยะเวลาปลูกข้าวโพดหวาน พื้นที่ปลูกข้าวโพดหวาน จำนวนแรงงานในการเก็บข้าวโพดหวานต่อครั้ง ราคาผลผลิตข้าวโพดหวานสูงสุด-ต่ำสุดในรอบปีที่ผ่านมา ต้นทุนการผลิตข้าวโพดหวานโดยเฉลี่ย

ตอนที่ 3 ข้อมูลการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวานของเกษตรกร

3.1 ข้อมูลการผลิตข้าวโพดหวานของเกษตรกร

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการส่งเสริมข้าวโพดหวานของหน่วยงาน

3.3 ข้อมูลเกี่ยวกับการตลาดข้าวโพดหวาน

ตอนที่ 4 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการส่งเสริมการผลิตข้าวโพดหวาน

การทดสอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามจำนวน 20 ชุด ไปสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานในพื้นที่เป้าหมายตำบลที่ทำการทดสอบแบบสอบถาม คือ ตำบลเมืองฉาย 20 ครัวเรือน ทำการทดสอบแบบสอบถาม 2 วัน ผู้สอบถาม จำนวน 4 คน โดยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ทำการสอบถามเกษตรกรตามครอบครัวต่างๆในตำบลเมืองฉาย และยังเกิดข้อบกพร่องบางประการในแบบสอบถาม แล้วนำไปแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้น ตรวจสอบเอกสารเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบและแก้ไข แล้วจากนั้นผู้วิจัยได้ทำการประมวลข้อคิดเห็น และทำการปรับปรุงแก้ไข เพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ก่อนนำไปสอบถามจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการนำเอาแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแล้วนำไปสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานจำนวน 120 ชุด ผู้สอบถาม จำนวน 5 คน

แยกเป็นส่วนๆของข้อมูลที่สอบถามดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

ส่วนที่ 3 ข้อมูลการส่งเสริมการผลิตของเกษตรกรในการปลูกข้าวโพดหวาน

ส่วนที่ 4 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมเอกสาร สิ่งพิมพ์และรายงานการศึกษาต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องที่จะศึกษาและพื้นที่ศึกษา แหล่งข้อมูลที่สำคัญได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองงาย องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองคอง องค์การบริหารส่วนตำบลเชียงดาว องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งข้าวพวง หอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม การผลิตข้าวโพดหวาน การส่งเสริมของหน่วยงาน การตลาดข้าวโพดหวานที่ได้จากประชากรทั้งหมด มาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science, SPSS for Windows) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าต่ำสุด (Minimum) ค่าสูงสุด (Maximum) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถานที่ทำการวิจัย

สถานที่ทำการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกข้าวโพดหวานพื้นที่ราบ ณ ที่ปลูกรอบปี 2547 ในอำเภอเชียงดาวจังหวัดเชียงใหม่